

Examen VWO 2008

tijdvak 1
vrijdag 30 mei
13.30 - 16.00 uur

Turks

Bij dit examen hoort een bijlage.

Dit examen bestaat uit 47 vragen.
Voor dit examen zijn maximaal 52 punten te behalen.
Voor elk vraagnummer staat hoeveel punten met een goed antwoord behaald kunnen worden.

Geef niet meer antwoorden (zinnen, redenen, voorbeelden e.d.) dan er worden gevraagd.
Als er bijvoorbeeld één zin wordt gevraagd en je antwoordt met meer dan één zin, dan wordt alleen de eerste zin in de beoordeling meegeteld.

Let op: beantwoord een open vraag altijd in het Nederlands, behalve als het anders is aangegeven. Als je in het Turks antwoordt, levert dat 0 punten op.

Tekst 1 İstanbul yazarları Fransız dergisinde

- 1p 1 Wat is het probleem dat Timur Muhiddin ziet in het begrip 'Europeaan' dat Orhan Pamuk in zijn boek gebruikt?
- 1p 2 Waarom was het vertalen van boeken van Adalet Ağaoğlu zo moeilijk?
- 1p 3 Aşağıdaki seçeneklerden hangisi metnin konusunu en iyi şekilde belirtiyor?
A 'Siècle 21' dergisinde çağdaş Türk edebiyatı yazarlarının eserleri işleniyor.
B 'Siècle 21' dergisinde Türk edebiyatının tarihçesi ele alınıyor.
C 'Siècle 21' dergisinin Türk ve Fransız yazarlarının çevirileri aktarılıyor.
D 'Siècle 21' dergisinin Türk yazarlarının eserlerine katkısı anlatılıyor.
- 1p 4 Aşağıda verilen seçeneklerden hangisi doğru?
1 Yazarın dergide yer alan ülke veya şehir hakkında yazmış olması gerekiyor.
2 Yazarın dergide yer alan ülke veya şehirde oturması gerekiyor.
A Yalnız 1 doğru.
B Yalnız 2 doğru.
C Her ikisi de doğru.
- 1p 5 Aşağıda verilen seçeneklerden hangisi doğru?
A Timur Muhiddin'e göre Türk edebiyatında sürekli bir canlılık var.
B Timur Muhiddin'e göre çağdaş yazarlar gündeme getirilmeli.
C Timur Muhiddin'e göre tüm Türk edebiyatı tercüme etmeye değer.
D Timur Muhiddin'e göre Türk yazarların hepsi dil arayışı içinde.

Tekst 2 İnternetin değiştirdiği değerler

- In de tekst zijn de tussenkopjes weggelaten.
- 3p 6 Welk tussenkopje hoort bij welke alinea?
a Değişime çabuk alışıyorlar
b Gençler tempo ve hız istiyorlar
c Eğlence önemli
d İnternet kuşağı para peşinde
e İş değiştirme oranları yüksek
f "Y- Nesli" ne demek?
Noteer de letter van het tussenkopje en het nummer van de alinea.

Tekst 3 Bir yudum su, bir hurma

- 1p 7 “Niye böyledir, bu durumun sebebi ... olduğunu söyleyelim.” (aline 3)
Zeg in eigen woorden waarnaar “bu durumun” verwijst.
- 1p 8 Wat is de reden dat de dadel in de monotheïstische godsdiensten uit het Midden-Oosten een speciale plaats inneemt?
- 1p 9 Wat is het nut van het breken van het vasten door het eten van een dadel?
Het antwoord mag ook in het Turks gegeven worden.
- 1p 10 Aşağıdakilerden hangisi metinde hurmanın yararı olarak **belirtilmiyor**?
A Çekirdeklerinin yakacak olarak kullanılması
B Ekonomik değişim aracı olarak kullanılması
C Uzun yapraklarının gölgelik olarak kullanılması
D Yağının doğal bağlayıcı olarak kullanılması
- 1p 11 Türkiye’de yetişen hurmalarla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi doğrudur?
Türkiye’de yetişen hurmalar, Ortadoğu
A hurmaları gibi besleyici değildir.
B hurmaları gibi dayanıklı değildir.
C hurmalarından daha koyu renklidir.
D hurmalarından daha serttir.
- 1p 12 Hurmaların değişik görünüm ve irilikte olmaları ne ile ilişkilidir?
A bekletilme süresiyle
B toplandığı ağaç tipiyle
C toplanma dönemiyle
D yetiştirildiği bölgeyle
- 1p 13 Hurmanın ilk üretildiği bölge hangi yan başlığın altında belirtiliyor?
A “Çöldekilerin besin kaynağı”
B “En pahalı Medine hurması”
C “Kuran’dan İncil’e hurma”

Tekst 4 Geçmişle yargılanmak

- 1p 14 “Soğanı Soyarken” adlı kitabın yayınından sonra gelen tepkilerin nedeni aşağıdakilerden hangisidir?
Kitabın yazarının, II. Dünya Savaşı’ndaki SS
A örgüt görevlilerini savunması
B örgütünde görev almış olması
C örgütünün katliamlarına katılmış olması
D örgütünün tarihçesini yazması

- 1p 15 Waarom is Feridun Andaç terughoudend ten opzichte van de kritiek die is losgebarsten over Günter Grass?
Het antwoord mag ook in het Turks gegeven worden.

In de tekst worden drie boeken van Günter Grass genoemd. Hieronder worden drie kenmerken gegeven. Bij elk kenmerk hoort steeds een boek.

- 1 elementen van zijn autobiografie
- 2 zijn mening over oorlog
- 3 kritische blik op een bepaalde periode.

- 2p 16 Noem het juiste boek voor elk kenmerk.

- 1p 17 Feridun Andaç hangi iki paragrafta geçmişte yaşananların bugünle ilgisi hakkındaki fikrini ileri sürüyor?

- A 5. ve 11. paragraflarda
- B 6. ve 10. paragraflarda
- C 7. ve 12. paragraflarda
- D 9. ve 13. paragraflarda

- 1p 18 Feridun Andaç hangi grubu ironik bir şekilde eleştiriyor?

- A Avrupa'da Günter Grass'ın kitaplarını okumayan insanları
- B Avrupa'da Günter Grass'ın kitaplarını tenkit eden insanları
- C Türkiye'de Günter Grass'a tepkide bulunan insanları
- D Türkiye'de Günter Grass'ı henüz tanımayan insanları

Tekst 5 Çeyrek asırlık bir sembol: Jazz Cafe

- 1p 19 Metnin yazarı Hasnun Galip Sokak'ı nasıl tanımlıyor?

Hasnun Galip Sokak,

- A adına layık, çok seçkin bir sokaktır.
- B daha önceleri çok revaçta olan, şimdi zıtlıklarla dolu bir sokaktır.
- C her haliyle ünlü caddelerle yarışabilecek bir sokaktır.
- D turizm açısından geleceği parlak bir sokaktır.

- 1p 20 Jazz Cafe sahiplerinin ortak yönleri nedir?

- A Hayatları boyunca yalnız başarı ve ün peşinde koşmuş iki kafadar olmaları
- B Hedeflerine ulaşmayı maddiyattan çok daha önemli bulan iki dost olmaları
- C Macera ve parayı hayattaki her şeye tercih eden iki akraba olmaları
- D Tesadüfen müzik sevgisiyle bir araya gelen iki hemşehri olmaları

- 1p 21 Yazar metinde Jazz Cafe'yi nasıl tanımlıyor?

Jazz Cafe'yi

- A daha fazla rağbet edilmesi gereken bir yer olarak tanımlıyor.
- B değişime alışması gereken bir yer olarak algılıyor.
- C diğer eğlence yerlerine nazaran sıradan bir yer olarak algılıyor.
- D özveri ve içtenlikle çalıştırılan bir yer olarak tanımlıyor.

- In het artikel staat dat diverse beroemdheden het Jazz Cafe hebben bezocht.
- 1p **22** Waarom waren zij zo enthousiast over het Jazz Cafe?
Het antwoord mag ook in het Turks gegeven worden.
- 1p **23** Wat wordt er in de tekst bedoeld met 'Bodrum'un bekaretinin yitirilişi'?
Leg dat uit.
Je moet in het Turks antwoorden.

Tekst 6 Sırça Köşkün Masalcısı

- 1p **24** Wat was de reden om in 1979, het Jaar van het Kind, een interview met Kemalettin Tuğcu te houden?
- Je zou dat interview met Kemalettin Tuğcu uit 1979 op zich best eens een keer willen zien.
- 1p **25** Zegt de tekst er iets over of die tv-opname misschien bewaard gebleven is? Citeer de eerste en de laatste twee woorden van de betreffende zin.
- 1p **26** Met welk boek van Kemalettin Tuğcu legt de schrijver een verband met de opmerking "sömürülen büyükbaba"? (alinea 8)
- Kemalettin Tuğcu vond zichzelf volgens de tekst geen literair persoon.
- 1p **27** Hoe omschreef hij zichzelf?
Je moet in het Turks antwoorden.
- 1p **28** Wat is volgens Kemalettin Tuğcu zijn grootste drijfveer bij het schrijven?
Het antwoord mag ook in het Turks gegeven worden.
- 1p **29** Metnin yazarı Kemalettin Tuğcu'yu toplumsal ve politik açıdan nasıl bir kişi olarak tanımlıyor?
- A dünyaya tamamen yabancılaşmış bir kişi olarak
  - B sert tartışmaları oldukça seven bir kişi olarak
  - C toplumu acımasızca eleştiren bir kişi olarak
  - D topluma karşı sorumluluk hisseden bir kişi olarak

Tekst 7 "Mozart ve Puccini söylüyoruz ama sıkılmayacaksınız"

Kies bij iedere open plek in de tekst het juiste antwoord uit de gegeven mogelijkheden.

- 1p **30**
- A amaçladılar
  - B düşündüler
  - C edindiler
  - D istediler

1p **31**

- A belirlenmiş
- B ilişkisi
- C incelenmiş
- D örneği

1p **32**

- A açılmış
- B büyülenmiş
- C kamaşmış
- D korkmuş

1p **33**

- A bağımsızlığını sergiliyoruz
- B kültürünü tanıtıyoruz
- C potansiyelini görüntülüyoruz
- D zenginliğini anlatıyoruz

1p **34**

- A çizgilerle
- B harflerle
- C notalarla
- D renklerle

1p **35**

- A Açılış o açılış
- B Dönüş o dönüş
- C Geliş o geliş
- D Gidiş o gidiş

1p **36**

- A belli seviyeye ulaşmak
- B elimizden geleni yapmak
- C olduğumuz gibi görünmek
- D sanatçı olarak sevmek

1p **37**

- A ayrılık
- B benlik
- C ikizlik
- D kişilik
- E ortaklık

Tekst 8 Bir kitap okudum, romancı oldum

Uit het artikel van Doğan Hızlan blijkt dat hij veel positieve kanten ziet aan het werk van Sarane Alexandrian.

- 2p **38** Welke twee van de onderstaande citaten noemen zo'n positieve kant **niet**?
- 1 Benim nihai ... olduğunu kanıtlamaktadır. (1. paragraf)
  - 2 Bunların hepsinden ... çıkartabilirim, diyor. (2. paragraf)
  - 3 Bence nice ... anlaşılır biçimde. (2. paragraf)
  - 4 Eğer iyi ... elde edebilir (2. paragraf)
  - 5 Okuduğunuz birkaç ... ortaya koyacak. (3. paragraf)
- 1p **39** "İşi" (3. paragraf, 2. cümle) kelimesi aşağıdaki seçeneklerin hangisine gönderme yapıyor?
- A Denemeci olmaya
  - B Eleştirmen olmaya
  - C Roman yazarı olmaya
  - D Şair olmaya
- 1p **40** Doğan Hızlan geeft in het artikel zijn mening over het boek van Alexandrian. Wat is concluderend zijn mening over dit boek?
Je moet in het Turks antwoorden.
- 1p **41** Aşağıda sıralanan seçeneklerden hangisi metnin konusunu anlatıyor?
- A Bahsedilen altmış roman konusu
  - B Bir roman yazmanın kolay olup olmadığı
  - C Sarane Alexandrian'ın diğer kitapları
  - D "Satış Garantili" kitabının satış miktarı
- 1p **42** Doğan Hızlan, metninde nasıl bir yaklaşım kullanıyor?
- A biraz iyimser
  - B çok küçümseyici
  - C hafif alaycı
  - D oldukça mizahi
- De titel van de column van Doğan Hızlan suggereert dat je als lezer in staat bent om een roman te schrijven nadat je het werk van Sarane Alexandrian gelezen hebt.
- 1p **43** Vindt Doğan Hızlan werkelijk dat dit zo is? In welke alinea geeft Doğan Hızlan zijn mening hierover?

Tekst 9 Kızılhaç'ı tanyor muyuz?

In tekst 9 laten verschillende mensen hun mening weten over de bekendmaking van het Rode Kruis.

Hieronder staan deze meningen.

- 1 Deze persoon ziet een taak voor moskeeën en Turkse stichtingen om aan het werk van het Rode Kruis bekendheid te geven.
- 2 Deze persoon vindt dat het Rode Kruis zelf meer bekendheid moet geven aan zijn activiteiten.
- 3 Deze persoon vindt het een verplichting om vrijwilligerswerk bij het Rode Kruis te doen.
- 4 Deze persoon wil graag Turkse of Engelstalige brochures lezen om op de hoogte te zijn van de activiteiten van het Rode Kruis.

2p 44 Schrijf het nummer van de mening en de persoon die daarbij hoort.

Tekst 10 Porselende Osmanlının sadeliğini bulmamız lazım

- 1p 45 Aşağıdaki alıntılardan hangisi başlıkta anlatılan durumu en iyi şekilde özetliyor?
- A "Ama, Çin'den ... anladı" diyor. (3. paragraf)
  - B Herend'in temsilcileri, ... teklif etmişler. (4. paragraf)
  - C Ardından Osmanlı ... çıkarmış ortaya. (4. paragraf)
  - D "Porselende Osmanlı ... bahsediyorum" diyor. (5. paragraf)
  - E Oysa, fazla ... diye düşünüyorum. (6. paragraf)

Lees bij de volgende opgave steeds eerst de vraag voordat je de bijbehorende tekst raadpleegt.

Tekst 11 En iyi kitapçılar

Je wilt weten of er in Turkije boekhandels zijn waar je boeken kunt bestellen die uit het buitenland moeten komen.

1p 46 Noteer de namen van twee boekhandels die deze service aanbieden.

Tekst 12 Yeşilçam'ın yeniden canlanması

- 1p 47 Metinde adı geçen, Türk film endüstrisi konusunda uzman kişilerin anlatmak istedikleri ortak konu nedir?
Yeni üretilen Türk filmlerinin
- A halihazırda sahip olduğu seyirci tabakasıyla ilgili bilgi vermek
  - B kalitesini artırıcı etkenler hakkında öneriler öne sürmek
  - C seviyesinin yükselmesini engelleyen durumları açıklamak
  - D yapımında rol oynayan maddi kaynakları belirlemek

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift, dat na afloop van het examen wordt gepubliceerd.